

11 Mart 2013 pazartesi günü, Türkiye Cumhurbaşkanı Abdullah Gül şerefine verilen gala yemeğinde Majesteleri Kral'ın konuşması

Sayın Türkiye Cumhurbaşkanı!

Sizi ve Sayın Bayan Gül'ü, tarihte İsveç'e yapılan bu ilk Türk devlet ziyareti sırasında ağırlamak büyük bir onurdur!

Sizin de bildiğiniz gibi, Prenses Lilian - amcam Prens Bertil'in dul eşi - dün vefat etti. Üzüntümüz, uzun ve zengin yaşamı sırasında, bize ve İsveç'e yaptığı herşeye için kendisine kaşısı hissettiğimiz büyük bir şükran duygusu ile karışmış bulunmaktadır. O eğer aramızda olsaydı, sizi ağırlamak için bana katılacak ilk kişi olurdu, Sayın Cumhurbaşkanı ve Bayan Gül.

Kraliçe ile birlikte, 2006 yılında yapmış olduğumuz Türkiye ziyaretini hala sıcak duygularla anıyorum. Bu ziyaret esnasında, tarihi ve modern Türkiye'nin ekonomik, politik, sosyal ve kültürel alanlarda barındırdığı büyük farklılıkları deneyimlemiştik.

İsveç ve Türkiye, Avrupa'nın farklı kesimlerinde yer almasına rağmen tarih ülkelerimizi sık sık bir araya getirmiştir. İsveç, 1923 yılında, Atatürk başkanlığında özgür ve bağımsız Türk Cumhuriyeti'nin kurulmasını desteklemiş ve bunu memnunlukla karşılamıştır. Hemen bir yıl sonra da ülkelerimiz arasında bir dostluk antlaşması imzalanmıştır.

Aynı zamanda ülkelerimizin kendi tarihleri, diğer Avrupa ülkelerinininki ile iç içe geçmiştir. İki ülke olarak bizler, daha iyi bir geleceği diğer Avrupa ülkeleri ile birlikte kurabileceğimize inanıyoruz.

Ancak farklı ulusal, kültürel ve dinî gelenekleri birleştiren ve bunlara saygı duyan bir Avrupa ile geçmişin anlaşmazlıklarını ve günümüzün önyargılarını aşarak, beraberce daha iyi yarınlar kurabiliriz.

İsveç, Türkiye'nin demokratikleşme sürecinde uyguladığı belirgin bir reform politikasıyla Avrupa Birliği'nin tam üyesi olma çabalarını içtenlikle desteklemektedir. İnanıyoruz ki, Türkiye'yi bunun neticesinde bir üye olarak içine alan bir AB, daha güçlü ve daha iyi bir birlik haline gelecektir. Hep birlikte dünyaya açık, aynı zamanda da sağlam bir şekilde demokratik değerlere bağlı bir Avrupa'yı temsil edeceğiz.

Ülkelerimizi, ortak tarihi bir miras birleştirmektedir. İlk önemli dönüm noktasını tabii ki Kral XII. Karl'ın o zamanın Osmanlı İmparatorluğu'nda kalışı oluşturur. Kralın ayrılışından bir süre sonra ise ülkelerimiz arasında, karşılıklı olarak elçilikler düzeyinde daimî ilişkiler başlatılmıştır. Bu kalıcı diplomatik bağlantılar böylece ülkelerimiz arasında yaklaşık 300 yıldır devam etmektedir.

Gene yaklaşık 300 yıl kadar önce, Osmanlı İmparatorluğu içinde yapılacak yolculuklarla izlenim edinilmesi ve bilgi toplanması için Kral'ın emriyle ilk defa Doğu'ya İsveç keşif seferleri düzenlenmiştir. Bunun devamı olarak halen canlı bir şekilde sürmekte olan akademik ilişkiler özellikle sevindiricidir. İstanbul'da, 1757'den bu yana İsveç'e ait o güzel köşkün bulunduğu yerde, bugün iki ülke arasında dostluk bağlarını güçlendirmek için çalışan bir de İsveç Araştırma Enstitüsü bulunmaktadır.

XII. Karl'ın ve askerlerinin Türkiye'de kaldıkları süre zarfında edindikleri izlenimlerin büyük bir bölümü, günümüz İsveç'inde hala korunmaktadır. Bu özellikle İsveç'te hala bir çok Türkçe kelime bulunmasından ve de İsveç mutfağından anlaşılabilir. O nedenle bu akşam klasik bir Türk yemeği olan lahana dolmasının yeni bir çeşidini sunmak istedim.

Bir de, kişisel düzeyde tarihi bir mirastan söz etmek istiyorum. Kraliçe ile benim 2006 yılında gerçekleştirdiğimiz devlet ziyaretimiz sırasında bahsetmiş olduğum gibi büyük babamın büyük babası, Kral II. Oscar 1885 yılında Boğaz'ın görünümünü, yolculuk anılarında şiirsel bir üslupla betimlerken büyük babam Kral Gustav VI. Adolf, vefatından 1934 yılında Başkan Atatürk'ü Türkiye'nin yeni başkenti Ankara'da ziyaret etmiştir.

Bundan önce de, 1905 ile 1906 yıllarında, büyük babamın kardeşi Prens Wilhelm, Freja korvetiyle kış mevsiminde yabancı sularda bir keşif gezisine çıkmıştı. Bu gezi esnasında, Boğaz'a açılan ince uzun Haliç'i ziyaret etmişlerdi.

Türk toplumu, son on yıl içinde kapsamlı çözümler gerektiren sorunlarla karşılaştı. Siz, Sayın Cumhurbaşkanı ve Türk Hükümeti, demokrasi ve hukuk devletinin ilkelerinin yerine getirilmesi için gerçekleştirilen zorlu reform çalışmalarında anahtar rolü oynamaktasınız. İsveç bundan böyle de bu önemli çalışma ve çabalarınızda sizin yanınızda olacaktır.

Ayrıca, Türkiye'nin bugün, güneyindeki komşu ülkede gerçekleşen sert çatışmalar nedeniyle üzerine almış olduğu kapsamlı insanî yardım çalışmalarını takdir ettiğimi ifade etmek isterim.

İlişkilerimiz hem politik hem de ekonomik olarak gelişmektedir. Son on yılda ülkelerimiz arasındaki ticaret üç katından da fazla artmıştır. Bu bağı güçlendirmede 100 000'den fazla Türk asıllı İsveç vatandaşının katkıları olduğu gibi, Anadolu'nun sıcak kumsallarında Türk misafirperverliği ile karşılanan yarım milyon İsveçlinin de büyük katkısı olmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanı, ben ve Kraliçe gibi İsveç halkının büyük bir bölümü de, Türk halkının misafirperverliğinin, sıcak havanın ve o güzelim doğanın tadını çıkardık. Şimdi de, güzel ülkemizin küçük de olsa bir kısmını gösterme sırası bizde. Sizin ve Sayın Bayan Gül'ün yaptığınız bu ziyaretin, size günümüz İsveç'i ve İsveç toplumuna ilişkin zengin ve değişik anılar kazandıracağını umuyoruz. Ziyaretinizin, ülkelerimiz arasındaki dostluk bağına gelecekte daha da güçlü bir hale getireceğine inanıyorum.

Tekrar, Kraliçe ve ben, Sayın Cumhurbaşkanı, sizi ve Sayın Bayan Gül'ü selamlıyor, İsveç'e ve Kraliyet Sarayına hoş geldiniz diyoruz!